

ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯದ ಪಾತ್ರ

ಶರ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಲತಾ ಜತ್ತನ್ನ*

*ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಡಾ. ಹಾ.ಮಾ.ನಾ. ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜು, ಉಜಿರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಮಾನವ ಒಂದು ಸಮಾಜಜೀವಿ ಎಂಬ ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್‌ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಜಾಲವೇ ಸಮಾಜ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಒಂದು ಬಹುಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳ ಜಾಲವೂ ಹೌದು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ, ಭಾಂದವ್ಯ, ಕರುಣೆಯಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳಿವೆ; ಅಂತೆಯೇ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಅಸಮಾನತೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳೂ ಮನೆಮಾಡಿವೆ. ಇಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾನವರನ್ನು ಸಮಾಜಮುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿಸುವುದೇ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ಉದ್ದೇಶ. ಸಮಾಜಕಾರ್ಯವು ಒಂದು ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ವೃತ್ತಿ. ಇದು ಸೇವೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಘನತೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಮೌಲ್ಯ, ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಅವು ಹೇಗೆ ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಈ ಲೇಖನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜ, ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯ, ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ, ವೃಂದಗತ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ.

ಪೀಠಿಕೆ

‘ಸುರಗಿ’ ಈ ಕೃತಿಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡುವ ಈ ಮಲೆನಾಡಿನ ಹೂವು ಒಣಗಿದಷ್ಟು ತನ್ನ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಹದಗೆಡುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುರಗಿಯಂತೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಆಶಯ” – ಡಾ. ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ

ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯವು ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಸ್ತಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಹಲವು ವಿಭಿನ್ನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಗಳೂ ಕೇವಲ ತರಗತಿಯ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಪಠ್ಯಸಲಕರಣೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ

Please cite this article as: ಶರ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಲತಾ ಜತ್ತನ್ನ. (2023). ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯದ ಪಾತ್ರ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 5(1), ಪು.ಸಂ. 13-17

ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಅವರನನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯ: ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೂಲಕ ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆ

ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತವೆಂದರೆ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿ. ಮೇರಿ ರಿಚ್ಮಂಡ್ ಎಂಬುವರು ಒಂದು ಸಮಾಜವು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ವಸ್ಥ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸ್ವಸ್ಥ ಜೀವನಕ್ರಮವೆಂದರೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜೀವನ. ಈ ಪೈಪೋಟಿಯ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ಬಹಳ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬದುಕನ್ನು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲೂ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ಇಂದು ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಮಾನವರ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನಸ್ಸಿನ ಪರಿಣಾಮ. ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಉಳಿವು ಮತ್ತು ಅಳಿವು ನಿಂತಿರುವುದೇ ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸ್ವಸ್ಥಜೀವನಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತನು/ಳು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬದುಕನ್ನುರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥಮುಖಿಯಾಗಿರುವ ಮಾನವನನ್ನು ಸಮಾಜಮುಖಿಯನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಆ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯ.

“ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಬದಲಾದರೆ ಸಮಾಜವೊಂದು ಬದಲಾದಂತೆ” ಎಂಬ ನಾಣ್ಣಡಿಯಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜದ ಬದಲಾವಣೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಕಾಯ್ದೆ, ಕಾನೂನುಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲವು, ಆದರೆ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಹೇರಿಕೆಯಾಗಬಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆ ತನ್ನ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೆಂದು ಬಗೆಯದ ಹೊರತುಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಕೇವಲ ಹೇರಿಕೆಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಈ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಜಕಾರ್ಯವು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನದು ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

ವೃಂದಗತ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯ: ಸಮೂಹ ಸಂವೇದನೆಯ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿಯ ಸಾಕಾರ

ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಮಾನವರು ಸಂಘಜೀವಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಾಮುದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬದುಕಿಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೇವಲ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧ ಪಡದೆ ಇಡೀ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತನು/ಳು ವೃಂದಗತವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ಘರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಮತ್ತುಅದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಇವು ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ವಿಚಾರಗಳು.

ನಮ್ಮ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹಗಳ ದೃವೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕದಡುವ ಯತ್ನಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಪಂಗಡಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಜನಸಮೂಹಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂದೇಹ ಮತ್ತು ವೈಷಮ್ಯದಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿರುವುದು ಖೇದಕರ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಯಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ವೃಂದಗತ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸಮೂಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಸಂಶಯ-ವೈಷಮ್ಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮೂಹಬದುಕು ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುವ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿಯ ಸಮಾಜದ ಸಾಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟನಾ ಕಾರ್ಯ: ಸ್ವಸ್ಥಸಮುದಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯದ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಅಗತ್ಯ. ಸಂಘಟನೆಯಿಲ್ಲದ ಸಮುದಾಯ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ಸಂಘಟಿತರಾದಾಗ ಸಾಧಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಸಂಘಟಿತರನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತನ/ಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಅನೀತಿ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆಯುವಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಂಘಟನೆಗಳು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇಂಥ ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಜನರನ್ನು ಸಮಾಜಮುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು. ಇದುಕೂಡ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಜನರಕೆಟ್ಟ ವರ್ತನೆಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಾನಮನಸ್ಕರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತನ ಪಾತ್ರ ಅಪಾರವಾದುದಾಗಿದೆ. ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಕಾರ್ಯ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಂದ ಸಾಧ್ಯ. ಆ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯ-ಧರ್ಮ-ಸತ್ಯವೆಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬಲ್ಲದು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ: ಸಂಶೋಧನೆಯಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ

ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ನೋಟದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಳವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದ ಹೊರತು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತನು/ಳು ತನ್ನನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಸಂಶೋಧನೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಬೇಕು.

ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಗಂಭೀರ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕು. ಯೋಗ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ

ಕೇವಲ ಮೇಲ್ದರದ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಒಬ್ಬ ಸಂಶೋಧಕನೂ ಹೌದು. ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲವು.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯ: ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ವೋದಯ

ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪ್ರಗತಿ, ಒಳಿತು ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣವೆಂದರೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಳಿತಿನೆಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಯೋಜನೆಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಒಳಿತು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ/ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಒಳಿತು ಎಂಬ ಅರ್ಥವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತು. ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಒಳಿತು ಆ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾನವ ಘನತೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಘನತೆಯಿಂದ, ಅಂದರೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಬದುಕುವಾಗ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತು ಸಾಧ್ಯ.

ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇಂತಹ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಮಾನವ ಘನತೆಯ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತರನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.

ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಸಮಾಜಕಾರ್ಯವು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿರದೇ, ಅದೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬದ್ಧತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಅಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆಯಿಂದಲೇ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಸಮಾಜವನ್ನು ತಿದ್ದುವ, ಕಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಪುನಃರೂಪಿಸುವ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಕುರಿತು ತಾತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅಸಡ್ಡೆಯ ಧೋರಣೆ ತಳೆದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುವುದಿದೆ. ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಹ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಸಮಾಜಮುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಶಾಲೆ, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು – ಹೀಗೆ ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಮತ್ತು ನಾಯಕರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರ ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ಮನೋಭಾವವು ಬದಲಾಗುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಂತ

ಹಂತವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ, ವೃಂದಗತ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರನ್ನು ಸಮಾಜಮುಖಿಗಳನ್ನಾಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಮೂಲಕ ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಈ ಲೇಖನ ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಸಮಾಜಕಾರ್ಯದ ಪರ ಇರುವ ಅಸಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮನೋಬಾವ ದೂರವಾಗಿಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸ್ವಸ್ಥಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತನ/ಳನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಯುದ್ಧ, ಅಧರ್ಮ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿರುವ ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ಶಾಂತಿಯ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದ ಬೀಡನ್ನಾಗಿಸಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾಜಮುಖಿಗಳಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪಣತೊಟ್ಟು ದುಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕನಸಿನ ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನು ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಬಿಷ್ಪ್ ಮೋಹನ್ ದಾಸ್. (2022). ಇನ್‌ಟ್ರೋಡಕ್ಷನ್ ಟು ಸೋಶಿಯಲ್ ವರ್ಕ್. ಸೇಜ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ.
- ಕೆನೆತ್ ಬೈಲೆ. (2007). ಮೆಥೆಡ್ ಆಫ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ರಿಸರ್ಚ್. ದ ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್, ಯುಎಸ್‌ಎ.
- ಲಾಲ್ ದಾಸ್ ಡಿ.ಕೆ. (2021). ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಆಫ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ರಿಸರ್ಚ್, ರಾವಟ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ.
- ಸಿಂಗ್ ಡಿ.ಕೆ. (2013). ಸೋಶಿಯಲ್ ವರ್ಕ್, ಕಾನ್‌ಸೆಪ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಮೆಥೆಡ್, ನ್ಯೂರಾಯಲ್ ಬುಕ್ ಕಂಪನಿ, ಲಕ್ನೋ.
- ಉಪಾಧ್ಯಾಯ್ ಆರ್.ಕೆ. (2021). ಸೋಶಿಯಲ್ ಕೇಸ್ ವರ್ಕ್, ರಾವಟ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿ.